

**AZ IRAT ELEKTRONIKUS IRATRÓL
KÉSZÍTETT MÁSZOLAT**

Alkotmánybíróság
1051 Budapest,
Donáti u. 35-45.

Pesti Közponi Kerületi Bíróság (mint első fokon eljáró bíróság)
Budapest, Pf. 779 1535
útján

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		PESTI KÖZPONTI KERÜLETI BÍRÓSÁG GAZDASÁGI CSOPORT 2.
Ügyszám: IV/ 02 0 9 9 - 0 / 2020	FŐLÁJSTRÓMSZÁM KEZDŐRÁTON:	
Érkezett: 2020 DEC 21.	Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Példány: 1	Kezelőiroda: IV.	Érkezett: 2020 OKT 30.
Melléklet: 12 db.	MELLÉKLET: KÖZTUK	FŐLÁJSTRÓMSZÁM ÚTIGRÁTON: 304674 / 16

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott Makláry és Társa Ügyvédi Iroda [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] y. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] ügyintéző: dr. Makláry Zoltán irodavezető ügyvéd,
[REDACTED] az [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]
[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], cégkivonat I/1 alatt csatolva, továbbiakban: **Indítványozó**)
képviselésében (ügyvédi meghatalmazás I/2 alatt csatolva) az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő.

Indítványozó tisztelettel előadja, hogy jelen panasz beadványban **az alábbi három petitum kerül előterjesztésre.**

I. A Kúria Pfv.V.20.953/2019/6. számon hozott ítéletének megsemmisítésére irányuló kérelem Magyarország **Alaptörvényének XXVIII. cikk (1) bekezdése** (tisztességes eljáráshoz való jog – indokolt ítélethez való jog), az **Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja**, valamint az **Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a** alapján.

II. A Kúria Pfv.V.20.953/2019/6. számon hozott ítéletének megsemmisítésére irányuló kérelem Magyarország **Alaptörvényének XXVIII. cikk (1) bekezdése** (tisztességes eljáráshoz való jog – tárgyaláshoz való jog), az **Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja**, valamint az **Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a** alapján.

III. A Kúria Pfv.V.20.953/2019/6. számon hozott ítéletének megsemmisítésére irányuló kérelem; valamint a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készületségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 143. § (1) és (2) bekezdése Alaptörvénybe ütközésének megállapítására és megsemmisítésére irányuló kérelem **az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése** (tisztességes eljáráshoz való jog – tárgyaláshoz való jog), az **Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja**, valamint az **Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdése, 28 § (2) bekezdése, és utóbbi alapján a 43. §, továbbá a 41. §-a** alapján.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pesti Közponi Kerületi Bíróság – 29.G.304.674/2016/22.

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék – 2.Gf.75.822/2018/6-II.

I.

1. **Indítványozó kéri** a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtett indokok alapján a **Kúria Pfv.V.20.953/2019/6.** számon hozott ítéletét (a továbbiakban: **Ítélet, I/3.** szám alatt csatolva), mint alaptörvény-ellenes bírói döntést **semmisítse meg.**
2. **Indítványozó kérelmének anyagi jogi jogalapja** Magyarország Alaptörvényének (továbbiakban: **Alaptörvény**) **XXVIII. cikk (1) bekezdése** (tisztességes eljáráshoz való jog – indokolt döntéshez való jog).
3. **Indítványozó kérelmének eljárásjogi alapja** az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: **Abtv.**) 27. §-a, amely alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangját, és megsemmisíti az alaptörvény-ellenes bírói döntést.
4. Indítványozó **személyes érintettségét** igazolja, hogy a megtámadott Ítélet alapjául szolgáló felülvizsgálati eljárásban alperesként vett részt, amely tény az Ítélet igazolja. Az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése értelmében a törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.
5. A jelen beadvány **határidőben kerül benyújtásra**, az Ítéletet a felülvizsgálati eljárásban az Indítványozó jogi képviselőjét ellátó ügyvédi iroda 2020. szeptember 02. napján vette át, így az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt határidő (60 nap) megtartott.
6. A jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés **alapvető alkotmányjogi jelentőségű** (Abtv. 29. §), az Indítványozó alperesi részvételével zajlott felülvizsgálati eljárás során kiemelt jelentőséget kellett volna tulajdonítani az **indokolási kötelezettségnek, mint alkotmányos eljárási garanciának**, amely az egyént az igazságszolgáltatás során Alaptörvényben rögzítetten megilleti. Jelen beadvány által érintett jogvitát az is kiemelten fontossá teszi, hogy az **Ítélet „önkényes” volt, ugyanis indokolásának alapja és lényege** már az Ítélet indokolásának nyelvtani értelmezése alapján is megállapíthatóan **egy nem létező „következetes bírói gyakorlat”.**
7. **Indítványozó** az Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján előadja, hogy a Kúria Ítélete ellen **számára jogorvoslati lehetőség nincs biztosítva.**
8. Indítványozó előadja, hogy a jelen alkotmányjogi panasszal támadott Ítélet végrehajtásának felfüggesztését nem kezdeményezte.

Alkotmányjogilag releváns tényállás

9. A Kúria által lefolytatott felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló polgári peres eljárásban a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], továbbiakban: **felperes**) a Pesti Központi Kerületi Bírósághoz benyújtott keresetlevélben elsődlegesen 15.000 Euró + 4.050 Euró ÁFA, összesen 19.050 euró ingatlanközvetítői jutalék, másodlagosan 4.474.500 Forint + 1.208.115 Ft ÁFA, összesen 5.682.615 Ft ingatlanközvetítői jutalék és járulékai megfizetésére kérte kötelezni Indítványozót.
10. Indítványozó már az első fokú eljárás során – egyebek mellett – arra hivatkozott (2018. 08.28-én kelt beadvány 2-4. oldalán, a beadvány **I/4** alatt csatolva), hogy a kereseti kérelem alapjául szolgáló megbízási szerződés alapján felperes nem jogosult az ingatlanközvetítési jutalékokra, amennyiben a perben bizonyítást nyer az, hogy a perbeli ingatlan adásvételi szerződés létrejött és a felperes tevékenysége között nincs okozati összefüggés.

11. E körben Indítványozó hivatkozott Kúria **1333/2005. számú** (Legf. Bír. Gfv. IX. 30.220/2004. sz., BH2006.19. számon közzétett) **gazdasági elvi határozatának indoklására**. A hivatkozott határozat ugyanis egy konkrét jogeset kapcsán részletesen elemezte az ingatlanközvetítői jogviszonyt, amely irányadó jogértelmezés a lezajlott perben is releváns és alkalmazható.
12. Az Indítványozó által hivatkozott elvi határozat indoklása rögzíti egyebek mellett hogy
 - eltérően a Ptk. 474. §-ának (1) bekezdésétől **az ingatlanközvetítői szerződés eredményre, azaz szerződéskötésre irányul;**
 - mivel **az ingatlanközvetítői szerződés eredménykötelem**, a szerződés létrejötte és a megbízott tevékenysége között **okozati összefüggésnek kell fennállnia**, annyiban, hogy a megbízott tevékenysége a szerződés létrejöttét befolyásolja. A megbízottnak elegendő az üzlet létrehozására irányuló tevékenységét bizonyítani. **Amennyiben a megbízó vitatja, hogy ennek nyomán, ennek eredményeként jött létre a szerződés, az utóbbit neki kell hitelt érdemlően bizonyítania.**
13. Indítványozó a beadványában részletesen értékelte a per során lezajlott bizonyítás eredményét, amelyből az az okszerű következtetés vonható le, hogy **a per során hitelt érdemlően bizonyítást nyert a felperes tevékenysége és a perbeli ingatlan adásvételi szerződés létrejötte közötti okozati összefüggés hiánya.**
14. Az elsőfokú ítélet azon az alapon utasította el a felperes keresetét, hogy közte és a perbeli ingatlant eladó ██████████ között nem jött létre ingatlanügynöki szerződés.
15. A perben hozott első fokú – a keresetet elutasító – ítélet ellen a felperes fellebbezést nyújtott be.
16. Indítványozó a fellebbezési ellenkérelmében (I/5 alatt csatolva), annak 3. oldalán újfent hivatkozott a Kúria 1333/2005. számú gazdasági elvi határozatára, valamint a felperes tevékenysége és a perbeli ingatlan adásvételi szerződés létrejötte közötti okozati összefüggés bizonyított hiányára.
17. A másodfokú ítélet az első fokú ítéletet azonos indokok mellett helyben hagyta.
18. A jogerős ítélet ellen felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. Indítványozó a felülvizsgálati ellenkérelmének (I/6 alatt csatolva) 2-3. oldalán ismételten hivatkozott a Kúria 1333/2005. számú gazdasági elvi határozatára, valamint a felperes tevékenysége és a perbeli ingatlan adásvételi szerződés létrejötte közötti okozati összefüggés bizonyított hiányára.
19. A per valamennyi szakaszában tehát az Indítványozó egyik lényegi jogi érvelése az volt, hogy a két ingatlanügynök tevékenysége közül a második (utóbb megbízott) tevékenységének eredményeként jött létre az adásvételi szerződés, amely a felperes által végzett tevékenység nélkül is létrejött volna, és ez a perben lefolytatott széleskörű bizonyítás eredményeként megállapítást nyert.
20. Az ítélet indoklása szerint (kiemelések Indítványozótól):

„Az ingatlanközvetítésre vonatkozó szerződésekkel kapcsolatban – a jelen ügyben is irányadó Ptk. talaján – kialakult **következetes bírói gyakorlat szerint** (BH1997.302.) a perbeli szerződés a Ptk. 474. §-ában szabályozott megbízási szerződésnek minősül, s **így nem ún. eredménykötelem**. E szerződésekben a megbízási szerződés főszabályával szemben annyi a specifikum, hogy a Ptk. 478. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően az ingatlanközvetítést vállaló (megbízott) akkor tarthat igényt díjra, ha közvetítői tevékenysége folytán szerződéskötésre kerül sor. A közvetítői tevékenység alapján történt szerződéskötéssel a megbízási szerződés teljesítettnek tekintendő.”

„A felperes mint megbízott szerződésszerű teljesítését illetően a Kúria kiemeli, hogy – amint arra korábbi határozatában (Pfv.VII.20.821/2011/8.) is rámutatott – az ingatlan bemutatása a későbbi

vevőnek önmagában kimeríti az ingatlanközvetítői tevékenységet, és az sikeres, ha e tevékenység alapján az érdekeltek szerződést kötnek.”

„A bírói gyakorlat értelmében, ha a megbízó több közvetítővel köt ingatlanközvetítésre irányuló megbízási szerződést, és adott esetben valamennyi bemutatja az ingatlant a későbbi vevőnek, a közvetítőket külön-külön megilleti a közvetítői díj, illetve jutalék (BH1997.396.).”

Az Alaptörvény megsértett rendelkezése

21. **XXVIII. cikk (1)** Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az Ítélet Alaptörvény-ellenességének okai

Tisztességes eljáráshoz való jog- általános elvek

22. A legfrissebb alkotmánybírói gyakorlat értelmében a tisztességes eljáráshoz való jog vizsgálata kapcsán a szükségességi-arányossági teszt alkalmazása is indokoltá válik. Az Alkotmánybíróság 111/1522/2014. számú 2014. november 11-én kelt határozatában mondta ki a következőket: „A jelen ügyben azt kellett megvizsgálni, hogy a keresetindítási határidő rövidege, mint a bírósághoz való fordulás jogának, valamint a tisztességes eljáráshoz való jognak a korlátozása megfelel-e az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében írt szükségességi-arányossági tesztnek, mely szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése, vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával, korlátozható.” [említett határozat 152.]

Indokolt döntéshez való jog - releváns alkotmánybírói és strasbourgi és joggyakorlat

23. Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III.1.) számú határozatának indokolásában, figyelembe véve az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatát is, kimondta, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt **tisztességes eljárás követelményrendszere elismeri az indokolt bírói döntéshez való jogot is.** Ezen alapvető jog minimális elvárása, hogy a bíróságok az eljárási törvényeknek megfelelően az ügyben szereplő feleknek az **ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit, kérelmeit kellő alaposítással megvizsgálják, és ennek értékeléséről határozatukban számot is adjanak** {erről lásd: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]-[34]}.
24. Figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében előírt jogszabály értelmezési kötelezettségre is, az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. Az Alkotmánybíróság tehát a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon. [IV/3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, ABH 2012,131.; Indokolás (4) bekezdése] Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálja azt sem, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat. [3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, ABK 2012, 504-505.; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, ABK 2012, 622-624; Indokolás (5)]

25. Az Alkotmánybíróság által vizsgált, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő **indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia.** Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata.
26. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket. [összefoglalóan lásd: 7/2013. (III. 1.) AB határozat]
27. Az Alkotmánybíróság az indokolás meglétét és nem annak minőségét és helyességét vizsgálhatja. Az, hogy a kúriai ítélet rendelkező részében foglalt döntés megalapozásához konkrétan milyen kérdésekre szükséges kitérni nemcsak az ügy jellegétől, de a felek által előadott nyilatkozatoktól, észrevételektől is függ.
28. Ugyanakkor azt is hangsúlyozta döntéseiben az Alkotmánybíróság, hogy az indokolt hatósági döntéshez való jog semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [31], 3190/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [17]; 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}.
29. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (továbbiakban: **Bíróság vagy EJEB**) az indokolt bírói döntéshez való jogot az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (továbbiakban: **Egyezmény**) 6. Cikkében foglalt tisztességes tárgyaláshoz való jog részének tekinti. E jog pontos tartalma a Bíróság elmúlt évtizedek során számos döntésében kimunkált, széleskörű gyakorlatából olvasható ki. E körben a Bíróság kiindulópontja az, hogy a bírói döntésekkel szemben valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrésztől erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét. (Taxquet kontra Belgium, 926/05.; 2010. november 16.; 90)
30. A Bíróság következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be. (Suominen kontra Finnország, 37801/97.; 2003. július 1.; 34.; megerősítve: Vojtéchová kontra Szlovákia, 59102/08.; 2012. szeptember 25.; § 35.) A Bíróság olvasatában az adott bírói döntés természete, és az alapul fekvő egyedi ügy körülményei határozzák meg, hogy milyen terjedelmű és mélységű indokolás elégíti ki az indokolási kötelezettség egyezménybeli követelményét. Ebből következően az indokolt bírói döntéshez fűződő jog megsértését kizárólag az alapul fekvő egyedi ügy összes körülményeinek vizsgálatát követően lehet megítélni. (Tatishvili kontra Oroszország, 1509/02.; 2007. február 22.; § 58.; Grádina• kontra Moldova, 7170/02.; 2008. április 8.; * 107.; megerősítve: Sholokhov kontra Örményország és Moldova, 40358/05.; 2012. július 31.; * 67.)
31. Éppen ezért elképzelhető, hogy valamely részletkérdésre vonatkozó indokolás teljes elmaradása nem, míg egy lényegesebb kérdésre vonatkozó hiányos indokolás viszont az Egyezmény 6. Cikkében biztosított jog megsértését idézi elő. A Bíróság az indokolások fogyatékoságának foka tekintetében kijelölte azt a határvonalat, amely elválasztja az Egyezménynek megfelelően indokolt határozatokat az Egyezményt sértő hiányos vagy fogyatékos indokolást tartalmazó határozatoktól. Ennek során a Bíróság elvi élel szögezte le, hogy az indokolt hatósági döntéshez való jog semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné. (Hím Balapi kontra Spanyolország, 18064/91.; 1994. december 9.;

§ 27.; Raiz Torija kontra Spanyolország, 18390/91.; 1994. december 9.; * 29.; Garcia Raiz kontra Spanyolország, 30544/96.; 1999. január 21.; § 26.; Hirvisaari kontra Finnország, 49684/99.; 2001. december 25.: § 30.: megerősítve: Sholokhov kontra Örményország és Moldova. 40358/05.; 2012. július 31.; * 67.)

32. A Bíróság ugyanakkor azt is elvi érveléssel mondta ki, hogy a döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossgal vizsgálja meg, és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot.

Fenti elvek jelen ügyre való alkalmazása

33. Indítványozó a per valamennyi szakában, tehát az első és másodfokú eljárásban és a felülvizsgálati eljárásban is kifejezetten hivatkozott a Kúria 1333/2005. számú (Legf. Bír. Gfv. IX. 30.220/2004. sz., BH2006.19. számon közzétett) gazdasági elvi határozatának indokolására, amely a perbeli ügy érdemi elbírálása szempontjából alapvető jelentőségű. Azonban az Ítélet semmiféle érvelést nem tartalmazott abban a tekintetben, hogy a Kúria ezen elvi határozatában található, az Ítéletben foglalt döntéssel szemben ellentétes, részletesen jogi érvelést a Kúria miért nem vette figyelembe, és milyen jogi alapon foglalt azzal ellentétes jogértelmezést.
34. Az Indítványozónak az ügy szempontjából alapvető és érdemi jelentőségű, konkrét jogi álláspontja vonatkozásában a Kúria nem tett eleget indokolási kötelezettségének. **Egyetlen, de a jogvita szempontjából alapvető jogi álláspontról van szó, tehát nem érvek sokaságáról, amelyek tekintetében egyes érvek kapcsán maradt volna el az indokolási kötelezettség teljesítése.**

Az Indítványozónak Kúria által az indokolásban negligált jogi érve az alábbi okokra tekintettel különösen jelentősnek minősül.

A)

35. A Kúria által a „következetes bírói gyakorlat” vonatkozásában hivatkozott **BH1997.302.** számú eseti döntés a Kúria által előadott jogi érvekkel éppen ellentétes megállapítást tartalmaz (kiemelés Indítványozótól):
36. „Az ingatlanközvetítésre vonatkozó szerződésekben azonban a megbízási szerződés főszabályával szemben annyi a specifikum, hogy a Ptk. 478. §-ának (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően az ingatlanközvetítést vállaló a díjra akkor tarthat igényt, ha közvetítői tevékenysége folytán szerződéskötésre kerül sor. A közvetítői tevékenység alapján történt szerződéskötéssel a megbízási szerződés teljesítettnek tekintendő és - erre vonatkozó külön kötelezettségvállalás hiányában - az ingatlanközvetítő nem felelős a szerződéskötést követően bekövetkező változásokért, így különösen nem lehet felelős azért, ha utóbb bekövetkezett jogszabályváltozás folytán - vitatható jogértelmezés eredményeként - nem kerül sor a szerződés alapján ingatlan-nyilvántartási bejegyzésre. Ugyanígy nem lehet felelős a szerződő feleknek a szerződés megkötését követő magatartásáért, pl. nem teljesítésért, jogosulatlan elállásért stb. A megbízó a díjat csak akkor csökkentheti, illetve a Ptk. 478. §-ának (2) bekezdése szerint a kifizetését csak akkor tagadhatja meg, ha az eredmény részben vagy egészben olyan okból maradt el, amelyért a megbízott felelős.”
37. **Az idézett ügyben a jogkérdés az volt, hogy akkor is jár –e a díj, ha az adásvételi szerződés alapján ingatlan-nyilvántartási bejegyzésre nem kerül sor.**
38. A **BH1997.302.** számú eseti döntés indokolásában a „közvetítői tevékenysége folytán szerződéskötésre kerül sor” fordulatából logikailag az következik, hogy az **idézett bírósági döntés szerint is az érdekelték közötti szerződéskötésnek az ingatlanügynök tevékenységéből kell erednie, tehát okozati összefüggésnek kell fennállnia**, amelynek hiányát Indítványozó a perben kétséget kizáróan bizonyította, de az **Ítélet indokolása nem tartalmaz arra vonatkozó jogi érvet, hogy az**

okozati összefüggés hiányát miért nem látta megalapozottnak a Kúria. Ebből okszerűen következik, hogy ezen eseti döntés és az Indítványozó által a perben hivatkozott eseti döntés azonos jogi következtetésre vezet.

39. A Kúria által hivatkozott ezen bírósági döntés nem cáfolja az ingatlanügynöki jogviszony eredménykötelem jellegét, csupán azt mondja ki, hogy az ügynöki díjnak az ügynök tevékenysége alapján megkötött szerződésen kell alapulnia, és azt, hogy az ügynöki díjra való jogosultság szempontjából irreleváns az, hogy a megkötött szerződés teljesedésbe megy vagy sem.

B)

40. A Pfv.VII.20.821/2011/8. számú döntés kapcsán a Kúria ítéletének érve: „*az ingatlan bemutatása a későbbi vevőnek önmagában kimeríti az ingatlanközvetítői tevékenységet, és az sikeres, ha e tevékenység alapján érdekelték szerződést kötnek.*”

41. Az idézett szöveg önmagában cáfolja, az eredménykötelem hiányára történő hivatkozás megalapozottságát, hiszen a Pfv.VII.20.821/2011/8. számú döntés indoklásában a „*tevékenység alapján érdekelték szerződést kötnek*” fordulatból logikailag az következik, hogy az érdekelték közötti szerződéskötésnek az ingatlanügynök tevékenységén kell alapulnia, tehát okozati összefüggésnek kell fennállnia, ezért ezen eseti döntés és az Indítványozó által a perben hivatkozott eseti döntés azonos jogi következtetésre vezet.

C)

42. A BH1997.396 számon közzétett eseti döntésben foglalt jogi állásponttal szemben minden tekintetben ellentétes álláspontot foglalt el nem csupán a Kúria már hivatkozott BH 2006.19. számú eseti döntése (1333/2006 gazdasági elvi határozat), de az Ítélet indoklásában hivatkozott, a fenti A) és B) pont alatt elemzett eseti döntések.¹
43. A Kúria ítéletének indoklása a per alapvető jelentőségű, Indítványozó által hivatkozott, a BH 2006.19. számú eseti döntésben részletesen kifejtett jogi álláspont tekintetében semmiféle indoklást és jogi érvelést nem tartalmaz.
44. Az Ítélet indoklása, és az Ítélet által hivatkozott ítéletek egyszerű logikai értelmezése alapján megállapítható, hogy a Kúria által hivatkozott „következetes bírói gyakorlat” nem is létezik.
45. Valójában az Ítélet indoklásában hivatkozott fenti A) és B) alatt elemzett ítéletek, valamint az Indítványozó által is hivatkozott BH 2006.19. számú eseti döntés (1333/2006 gazdasági elvi határozat) alapján állapítható meg „következetes bírói gyakorlat”, különös tekintettel arra, hogy ezen három ítélet mindegyike a BH1997.396 számú eseti döntést követően került publikálásra, tehát a BH1997.396 számon közzétett eseti döntésben megjelent jogértelmezést a bírói gyakorlat meghaladta.
46. Ebből okszerűen következik, hogy az ügy szempontjából releváns és létező bírói gyakorlat (szemben az Ítéletben önkényesen és súlyosan téves jogértelmezéssel kreált fiktív bírói gyakorlattal) valójában az Ítélettel ellentétes jogi álláspontot tartalmaz, tehát a valóban létező bírói gyakorlatból a formális logika szabályai szerint az Ítélet rendelkező részében foglaltakkal ellentétes jogkövetkezmény következik.
47. Indítványozó hangsúlyozni kívánja, hogy jelen panasz beadványával nem a Kúria jogi álláspontjának helyességét vitatja, Indítványozó beadványa nem tekinthető ezért ún. negyedfokú jogorvoslati kérelemnek.

¹ A BH 1997.396. számú döntésből az következik, hogy ha több ingatlanügynök hirdeti az ingatlant, és az adásvételi szerződést végül megkötő vevőt valamennyi ügynök értesítette, akkor ennek a kockázatát a tulajdonos viseli, és ilyen esetben minden ügynök jogosulttá válna a teljes jutalékra, ami jogi *non sense*.

48. Indítványozó tisztában van azzal, hogy a „*fourth instance doctrine*” értelmében a bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírói szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...] A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]} - {3283/2020. (VII. 09.) AB végzés, Indokolás [14]}.
49. **Jelen indítvány nem a Kúria jogértelmezésének megváltoztatására irányul, a jogszabályok értelmezése ugyanis a rendes bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, amelyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához. Az Alkotmánybíróság feladata nem a jogkérdések felülvizsgálata, hanem az, hogy az Alaptörvényben foglalt garanciákból fakadó minimumot számon kérje a bíróságoktól.**
50. **Indítványozó a jelen beadványban tehát a Kúria ítéletének helyességét nem vitatja (bár azt elfogadni nem tudja), azonban a Kúria az ügy súlyának és komplexitásának megfelelő indokolást nem adott ítéletének.** Ezen hiányt mi sem mutatja jobban, minthogy a Kúria még csak nem is említi az Indítványozó által a per valamennyi eljárási szakaszában hivatkozási alapként megjelölt korábbi, az ügy szempontjából alapvető jelentőségű kúriai döntést.
51. Jelen ügyben Indítványozó nem azt kifogásolja, hogy az Ítélet indoklása az Indítványozó által felhozott észrevételek és érvek sokaságának valamennyi elemére vonatkozó, azok egyenként való megcáfolási kötelezettségét mulasztotta el, hanem azt, hogy az ügy szempontjából alapvető jelentőségű egyetlen jogi érve az Ítélet még csak nem is hivatkozott.
52. **Ezzel szemben – mivel a tételes jogi szabályok nyelvtani értelmezésével nem lehetett a Kúria jogi álláspontját alátámasztani – a Kúria létrehozott egy *contra legem*, fiktív bírósági gyakorlatra vonatkozó koncepciót, és az Ítéletét arra alapította. Ez rendkívül veszélyes gyakorlat, amely széles körben elterjedve, az Indítványozó álláspontja szerint az alapjogok tömeges megsértéséhez vezethet.**
53. Indítványozó álláspontja szerint az Indokolási kötelezettségét a jelen ügyben a Kúria implicit módon sem teljesítette, ugyanis az Ítélet indokolásában hivatkozott „bírói gyakorlat” a nem pusztán nem cáfolja, de alátámasztja az Indítványozó álláspontját a fentiekben kifejtettek értelmében.

Összefoglalás

54. Megállapítható, hogy a Kúria nem teljesítette indokolási kötelezettségét akkor, amikor az ügy egyik leglényegesebb részéről, az adott tényállásra nyilvánvalóan vonatkozó, és az Indítványozó által a peres eljárás valamennyi szakaszában hivatkozott, a Kúria több korábbi ítélete által alátámasztott jogértelmezés figyelmen kívül hagyásának okairól nem adott számot az Ítéletben, amely sérti Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot.

55. A Kúria jogalkalmazása alkotmányossági szintű sérelmet okozott Indítványozó számára, és sértette az Indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.
56. A Kúria a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget sértette meg amikor az Indítványozó által hivatkozott releváns ítélekezési gyakorlattal összefüggésben semmiféle jogi érvet nem adott elő, és a jogi érvek hiányára az indokolás semmiféle indokot nem tartalmaz.
57. Ezzel párhuzamosan, a Kúria önkényesen járt el akkor, amikor korábbi ítéleteknek az ítélet rendelkező részét kifejezetten cáfoló indoklására, és azok contra legem jogértelmezésére támaszkodott.
58. A Kúria önkényesen járt el akkor is, amikor döntését egy nem létező bírósági joggyakorlatra alapította. A valóban, ténylegesen fennálló bírósági joggyakorlatot indokolás nélkül figyelmen kívül hagyó bírósági indokolás azáltal okozta a jelen ügyben az egész bírósági eljárás tisztességtelenségét, hogy az indokolás hiánya két különböző jellegű jogalkalmazói önkénnyel is összekapcsolódott.
59. E körben Indítványozó hivatkozik „A Kúria középtávú intézményi stratégiája” címmel közzétett dokumentumra (továbbiakban: **Stratégia**) is.² A Stratégia 2.1. fejezete (Az ítélekezési gyakorlat egységesítése) 2.1.1. alfejezete (A tevékenység kapcsolódása a Kúria intézményi céljához) a 8-9 oldalon rögzíti (kiemelés Indítványozótól):

„Nemcsak a konkrét jogvitában érintett fél, hanem a társadalom egésze részéről jogos elvárás, hogy az adott egyedi határozaton keresztül megismerhesse és megérthesse annak a bírói döntésnek a jogi indokolását, amely a határozat alapjául szolgál. Ehhez pedig elengedhetetlen a határozat áttekinthető szerkesztése és a döntés indokainak világos és meggyőző levezetése. A határozaton keresztül meg kell, hogy jelenjen az adott jogvita kúriai gyakorlata, és az, hogy az adott döntés illeszkedik-e ebbe az ítélekezési gyakorlatba, vagy attól a konkrét ügyben eljáró kúriai bírói tanács – a törvényben meghatározott és a bírói függetlenség adta keretek között – eltér. Mindazonáltal a határozat szerkesztése és indokolása, annak átláthatósága és a döntés kiszámíthatósága révén az ítélekezés alkotmányosságának egyik garanciális eleme.”

60. Indítványozó álláspontja szerint az **Ítéletben alkalmazott jogértelmezés nem felel meg az Alaptörvény 28. cikkében foglaltaknak sem**, vagyis hogy az eljáró bíróság a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezi, abból a feltételezésből kiindulva, hogy a jogszabályok a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. Az Alkotmánybíróság a 23/2018. (XII. 28.) AB határozatában úgy foglalt állást, hogy „az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak. A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek.” (Indokolás [26]) – IV/1928/2019. számú ügyben hozott határozat Indokolása [21] és [22].

II.

1. **Indítványozó kéri** a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtett indokok alapján a **Kúria Pfv.V.20.953/2019/6.** számon hozott ítéletét, mint alaptörvény-ellenes bírói döntést **semmisítse meg.**

² https://kuria-birosag.hu/sites/default/files/allamiprojekt/Strategia_vegleges_2019_10_07.pdf

2. **Indítványozó kérelmének anyagi jogi jogalapja az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése** (tisztességes eljárásból való jog – tárgyalásból való jog). Kérelmem **eljárásjogi alapja** az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az **Abtv. 27. §-a**, amely alapján az Alkotmánybíróság felülvizsgálja a bírói döntés Alaptörvénnyel való összhangját, és megsemmisíti az alaptörvény-ellenes bírói döntést.
3. Indítványozó **személyes érintettségét** igazolja, hogy a megtámadott ítélet alapjául szolgáló felülvizsgálat eljárásban alperesként vett részt, amely tény az ítélet igazolja. Az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése értelmében a törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.
4. A jelen beadvány **határidőben kerül benyújtásra**, az ítéletet a felülvizsgálati eljárásban az Indítványozó jogi képviselőjét ellátó ügyvédi iroda 2020. szeptember 02. napján vette át, így az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt határidő (60 nap) megtartott.
5. A jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés **alapvető alkotmányjogi jelentőségű** (Abtv. 29. §), az Indítványozó alperesi részvételével zajlott felülvizsgálati eljárás **a Kúria jogszabályba ütköző módon döntött arról, hogy a felülvizsgálati eljárás során nem tart tárgyalást, amely, mint alkotmányos eljárási garancia az egyéni igazságszolgáltatás során Alaptörvényben rögzítetten megilleti.**
6. **Indítványozó** az Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján előadja, hogy a Kúria ítélete ellen **számára jogorvoslati lehetőség nincs biztosítva.**
7. Indítványozó előadja, hogy a jelen alkotmányjogi panasszal támadott ítélet végrehajtásának felfüggesztését nem kezdeményezte.

Alkotmányjogilag releváns tényállás

8. A Kúria által lefolytatott felülvizsgálati eljárás alapját képező, a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelmében **felperes tárgyalás tartását kérte.** Erre tekintettel Indítványozó maga nem kérte a tárgyalás tartását, ugyanis abban a tudatban volt, hogy tárgyalás tartására kerül sor.
9. A Kúria a felülvizsgálati eljárás során tárgyalást nem tűzött ki, és a Pfv.4. sorszámú végzésében **(I/6** alatt csatolva) arról értesítette a feleket, hogy a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálja el.
10. Az ítélet az indoklás [49] fejezetében rögzítette, hogy *„a Pfv.4. sorszámú végzésében a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Veir.) 29. § (2) bekezdése alapján értesítette a feleket, hogy a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálja el, és miután az ügyben tárgyalás kitűzésére még nem került sor, ezért a Veir. 29. § (3) bekezdése nem volt irányadó, figyelemmel az 1/2020. (IV.30.) PK vélemény 1. pontjában foglaltakra is. Minderre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.”*
11. A veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban: **Veir**) vonatkozó rendelkezései szerint:
12. **29. § (1)** A fellebbezési és a felülvizsgálati eljárásokban a felek tárgyalás tartását nem kérhetik.
(2) A bíróság a fellebbezési és felülvizsgálati eljárásokban a korábbi kérelem alapján már kitűzött tárgyalások esetében is dönthet a tárgyaláson kívüli elbírálásról. A bíróság e döntéséről soron kívül értesíti a feleket.
(3) Az (1) bekezdéstől eltérően a bíróság (2) bekezdés szerinti értesítését követően a felek 15 napon belül benyújtott közös kérelme alapján a bíróság a 21. § (3) és (4) bekezdése alapján jár el.

Az Alaptörvény megsértett rendelkezése

13. **XXVIII. cikk (1)** Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az Ítélet Alaptörvény-ellenességének okai

Tisztességes eljáráshoz való jog- általános elvek

14. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése deklarálja a tisztességes eljáráshoz való jogot. Az AB klasszikus megfogalmazásában: a tisztességes eljáráshoz való jog az Alkotmányban explicit módon nem nevesített, de az alkotmánybírói gyakorlatban az 57. § (1) bekezdésébe foglalt független és pártatlan bírósághoz való jog, illetve a 2. § (1) bekezdéséből eredő eljárási garanciák védelmének egymásra vonatkoztatásából tartalmilag levezetett alkotmányos alapjog- [315/E/2003. AB határozat].
15. A „tisztességes eljárás” (fair trial) követelménye nem egyszerűen egy a bíróságnak és az eljárásnak itt megkövetelt tulajdonságai közül (ti. mint „igazságos tárgyalás”), hanem [...] az Alkotmány alkotmányi, rendelkezésben foglalt követelményeken túl - különösen a büntetőjogra és eljárásra vonatkozóan - az 57. § többi garanciájának teljességét is átfogja.
16. Sőt az — 57. §-a tartalmához és szerkezetéhez mintát adó eljárási garanciákat tartalmazó cikkei általában elfogadott értelmezése szerint a fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás 'méltánytalan' vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes” [6/1998. (III. 11.) AB határozat]. A tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos követelménye több elvet és garanciális elemet is magában foglal, így a bírósághoz fordulás jogát, a pártatlanság valamint a jogegyenlőség követelményét, az ésszerű időn belüli eljárást, a fegyveregyenlőség elvét és a jogorvoslathoz való jogot is.
17. Több alkotmánybírói döntés rámutatott, hogy az eljárás tisztessége olyan minőség, amely az eljárás egészének figyelembevételével ítéltető meg. Az Alkotmánybíróság az erre vonatkozó döntéseiben meghatározza a tisztességes eljárás által megkövetelt általános ismérveket. Kiemelte, hogy a tisztességes eljáráshoz való joggal „szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye” [pl. 14/2002. (III. 20.) AB határozat, ABH 2002, 101, 108.; 15/2002. (III. 29.) AB határozat, ABH 2002, 116, 118 120.; 35/2002. (VII. 19.) AB határozat, ABH 2002, 199, 211.; 14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 256.]
18. A legfrissebb alkotmánybírói gyakorlat értelmében a tisztességes eljáráshoz való jog vizsgálata kapcsán a szükségességi-arányossági teszt alkalmazása is indokoltá válik. Az Alkotmánybíróság 111/1522/2014. számú 2014. november 11-én kelt határozatában mondta ki a következőket: „A jelen ügyben azt kellett megvizsgálni, hogy a keresetindítási határidő rövidebbé, mint a bírósághoz való fordulás jogának, valamint a tisztességes eljáráshoz való jognak a korlátozása megfelel-e az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében írt szükségességi-arányossági tesztnek, mely szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése, vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával, korlátozható.” [említett határozat 152.]

Tárgyaláshoz való jog - releváns alkotmánybírói joggyakorlat

19. A felülvizsgálati eljárás a polgári perben olyan rendkívüli perorvoslat, amely a jogerős ítélettel, illetve a Pp.-ben felsorolt egyes végzésekkel szemben jogszabálysértésre hivatkozva vehető igénybe. A

következetes alkotmánybíróági értelmezés szerint a felülvizsgálat – bár eljárásjogi értelemben jogorvoslatnak minősül, de a rendes jogorvoslat, vagyis a fellebbezés kimerítése után illet(het)i meg a feleket – nem hozható érdemi alkotmányossági összefüggésbe az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslatához való joggal {pl.: 3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [24]–[25]}. A jogalkotó döntésén múlik ugyanis, hogy intézményesít-e ilyen rendkívüli jogorvoslatot vagy sem, és nagyfokú szabadsággal rendelkezik e jogorvoslat terjedelmét, feltételeit illetően is. Ugyanakkor, ha biztosít ilyen jogorvoslatot, akkor ennek az eljárási szakasznak is meg kell felelnie a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból fakadó követelményeknek. Ebből következően **a felülvizsgálati eljárásnak is** – akkor is, ha erre egy másik rendkívüli perorvoslati eljárás, a perújítás keretében kerül sor – **ki kell elégítenie az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből folyó alkotmányos elvárásokat, különös tekintettel arra, hogy a Kúria ebben az eljárásban a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezheti, és ahelyett akár maga hozhat új érdemi határozatot** [Pp. 275. § (4), bekezdés], ahogy ez a tárgyi ügyben is történt. Így ehhez az ítélethez fűződik majd jogerőhatás, és – tartalmától függően – ez válik végrehajthatóvá.

20. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése hasonló eljárási elvek és megközelítések mentén garantálja a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, mint az Egyezmény 6. cikk 1. bekezdése.
21. A Kúria az ítélet elleni felülvizsgálati eljárást főszabály szerint tárgyaláson kívül folytatja le, de bármelyik fél kérelmére tárgyalást tart [Pp. 274. § (1) bekezdés].
22. A XXVIII. cikk (1) bekezdéséből az következik, hogy a bíróságnak a jogvitákat nyilvános tárgyaláson (az alapján) kell elbírálnia.
23. A 3064/2016. (IV. 11.) AB határozatában az Alkotmánybíróság megerősítette azon álláspontját, hogy „önmagában a tárgyalás tartásának mellőzése – más eljárási vagy anyagi jogi alaptörvény-ellenesség hiányában – nem jelent alkotmányjogilag releváns procedurális alapjogi sérelmet. Ilyen alapjogi sérelem fő szabályként az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése egészének figyelembe vétele alapján állapítható meg, nem pedig pusztán e komplex alaptörvényben biztosított jog egyes részjogosítványainak a jog egészéből kiszakított értelmezésével.” (Indokolás [14]).
24. Az Alkotmánybíróság ugyanebben a határozatában a panasz elbírálása során figyelembe vette továbbá a Pp. 274. § (1) bekezdésének azon rendelkezését is, hogy: „[a] Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri, vagy a Kúria a tárgyaláson való elbírálást szükségesnek tartja.” „[a] Pp. e rendelkezése a fentiek értelmében összhangban van az Alaptörvény XXVIII. cikke által biztosított tisztességes bírósági tárgyaláshoz való joggal.
25. A szóbeliségen, közvetlenségen és nyilvánosságon alapuló modern polgári per általános jelleggel, a rendes eljárásokra is kiterjedően a polgári perrendtartásról szóló 1911. évi I. törvénycikkkel valósult meg Magyarországon. A három alapelv egymáshoz szorosan kapcsolódik, egymást részben át is fedik, teljes érvényesülésüknek színtere a tárgyalás. A szóbeliség a felek kétoldalú meghallgatásának formájára utal, függetlenül attól, hogy egyébként a bizonyítást miként veszik fel. A bizonyítás felvételének módja és körülményei a közvetlenség elvével állnak közvetlen összefüggésben. A tárgyalás tartásának mellőzése az említett elvek korlátozását eredményezi: szűkül a szóbeliség, a közvetlenség és a nyilvánosság egyaránt.

Fenti elvek jelen ügyre való alkalmazása

26. Az indítványozó – a felperesi kérelemben foglaltakra tekintettel – alappal feltételezte, hogy a felülvizsgálati eljárásban a Kúria tárgyalást fog kitűzni. A jelen ügyben a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme a tárgyalás mellőzése miatt az alapján tehát nem megítélhető, hogy arról az Indítványozó

kétséget kizáró módon hallgatólagosan lemondott. Az Alkotmánybíróságnak ezért az eset összes körülményének figyelembevételével kell elbírálnia a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét.

27. **Lényeges körülmény, hogy** mind első, mind másodfokon a bíróságok tartottak tárgyalást, ugyanakkor az ítélet tárgyalás nélkül született meg, és **a Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta.**
28. További lényeges körülmény, hogy a Veir. **29. § (1)** bekezdésében rögzített általános tilalom („fellebbezési és a felülvizsgálati eljárásokban a felek tárgyalás tartását nem kérhetik.”) nem vonatkozhat arra az esetre, amikor a felek (vagy bármelyik fél) a Veir. hatályba lépését megelőzően már kérte a tárgyalás tartását, **tehát ez a jogszabályi rendelkezés kizárólag a Veir. hatályba lépését (2020.02.31.) követő időszakra rendelkezik a tárgyalás kérésének általános tilalmáról.**
29. A Veir. **29. § (2)** bekezdése („A bíróság a fellebbezési és felülvizsgálati eljárásokban a korábbi kérelem alapján már kitézött tárgyalások esetében is dönthet a tárgyaláson kívüli elbírálásról. A bíróság e döntéséről soron kívül értesíti a feleket.) annak nyelvtani értelmezése alapján megállapíthatóan **kizárólag abban az esetben teszi lehetővé a tárgyaláson kívüli elbírálásról szóló döntés meghozatalát, ha az ügyben már tárgyalás kitézésére sor került, az ítélet alapjául szolgáló felülvizsgálati eljárásban azonban nem került sor tárgyalás kitézésére.**
30. Az ítélet által hivatkozott **1/2020. (IV. 30.) PK vélemény** (a másodfokú eljárásra irányadó szabályoknak a veszélyhelyzet ideje alatt történő alkalmazásáról) **kizárólag a másodfokú eljárásra irányadó szabályokra vonatkozott**, és önmagában Kúria ezen PK. véleménynek megfelelő eljárása sem jelentené azt, hogy Indítványozó Alaptörvényben rögzített joga ne sérült volna.
31. **Jelen ügyben tehát a Kúria úgy fosztotta meg Indítványozót a tisztességes eljáráshoz, a jogainak és kötelezettségeinek tárgyaláson történő elbíráláshoz való jogától, hogy ehhez önkényes jogszabály-alkalmazás is társult.**
32. **A Veir 21. § (3) és (4) bekezdése egyértelműen meghatározta azon szabályokat, amelyeket a Kúriának alkalmaznia kellett volna, ezzel biztosítva a tárgyalás megtartását.**
33. Jelen ügy szempontjából releváns körülmény, hogy a felülvizsgálati eljárás során mindkét fél jogi képviselővel járt el, amelyekről alappal volt valószínűsíthető, hogy a tárgyalásnak elektronikus hírközlő hálózat vagy más elektronikus kép és hang továbbítására alkalmas eszköz útján történő megtartásához szükséges feltételeknek eleget tettek volna, de ennek hiányában is lehetőség lett volna a tárgyaláson felveendő nyilatkozatok írásbeli formában történő beszerzésére.
34. Jelen ügyben releváns körülmény, hogy **az ítélet meghozatala napján (2020. június 18.) a Veir. már nem is volt hatályban.**
35. 2020. június 18. napján hatályba lépett **a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készületségről szóló 2020. évi LVIII. törvény** (továbbiakban: Vmt.), amelynek értelmében:

143. § (1) A fellebbezési és felülvizsgálati eljárásban eljáró bíróság a továbbiakban is tárgyaláson kívül jár el, ha a 2020. március 31. napja és 2020. június 1. napja közötti időszakban értesítette a feleket a tárgyaláson kívüli elbírálásról.

Ha a 2020. március 31. napja és 2020. június 1. napja közötti időszakban a bíróság által kiadott, a tárgyaláson kívüli elbírálásról szóló értesítését követően a felek az értesítés kiadásakor hatályos jogszabályi rendelkezések szerinti határidő alatt közös kérelemben kérték a tárgyalás megtartását, a bíróság kitézi a tárgyalást.

36. **Az Ítélet alapját tehát a Vmt. 143. § (1) és (2) bekezdései kellett volna, hogy képezzék, amelyekkel kapcsolatban azonban Indítványozó a jelen panasz beadványban önálló alkotmányjogi panaszt terjeszt elő.**

Összefoglalás

37. Megállapítható, hogy a Kúria nem teljesítette a tárgyalás tartására irányuló kötelezettségét, és ezen kötelezettségének elmulasztását egy nyilvánvalóan téves és önkényes jogszabály-értelmezésre alapította, amely eljárása sérti az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot.
38. A Kúria jogalkalmazása alkotmányossági szintű sérelmet okozott Indítványozó számára, és sértette az Indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.
39. **A Kúria a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát (részjogosítványát), a tárgyaláshoz való jogot sértő módon járt el. Indítványozó azon jogát, hogy a felülvizsgálati eljárásban tárgyalás tartására kerüljön, szükségtelenül és aránytalanul korlátozta, és ezen eljárását jogellenes indokokra alapította.**

III.

1. **Indítványozó kéri** a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alábbiakban részletesen kifejtett indokok alapján
- a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készületségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (továbbiakban: **Vmt.**) **143. § (1) és (2)** bekezdésének Alaptörvénybe ütközését megállapítani és azt megsemmisíteni szíveskedjen;
 - a **Kúria Pfv.V.20.953/2019/6.** számon hozott ítéletét, mint alaptörvény-ellenes bírói döntést megsemmisíteni szíveskedjen.
2. **Indítványozó kérelmének anyagi jogi jogalapja az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése** (tisztességes eljáráshoz való jog – tárgyaláshoz való jog). Kérelmem **eljárásjogi alapja az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja, valamint az Abtv. 26. § (1) bekezdése, 28 § (2) bekezdése, és utóbbi alapján a 43. §, továbbá a 41. §.**
3. Indítványozó **személyes érintettségét** igazolja, hogy a megtámadott Ítélet alapjául szolgáló felülvizsgálat eljárásban alperesként vett részt, amely tény az Ítélet igazolja. Az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése értelmében a törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.
4. A jelen beadvány **határidőben kerül benyújtásra**, az Ítéletet a felülvizsgálati eljárásban az Indítványozó jogi képviselőjét ellátó ügyvédi iroda 2020. szeptember 02. napján vette át, így az Abtv. 30. § (1) bekezdésében foglalt határidő (60 nap) megtartott.
5. A jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés **alapvető alkotmányjogi jelentőségű** (Abtv. 29. §), az Indítványozó alperesi részvételével zajlott felülvizsgálati eljárás **a Kúria jogszabályba ütköző módon döntött arról, hogy a felülvizsgálati eljárás során nem tart tárgyalást, és a tárgyalás, mint alkotmányos eljárási garancia az egyént az igazságszolgáltatás során Alaptörvényben rögzítetten megilleti.**

6. **Indítványozó** az Abtv. 26. § (1) bekezdés b) pontja alapján előadja, hogy a Kúria Ítélete ellen **számára jogorvoslati lehetőség nincs biztosítva.**
7. Indítványozó előadja, hogy a jelen alkotmányjogi panasszal támadott ítélet végrehajtásának felfüggesztését nem kezdeményezte.

Alkotmányjogilag releváns tényállás

8. A Kúria által lefolytatott felülvizsgálati eljárás alapját képező, a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelmében **felperes tárgyalás tartását kérte.** Erre tekintettel Indítványozó maga nem kérte a tárgyalás tartását, ugyanis abban a tudatban volt, hogy tárgyalás tartására kerül sor.
9. A Kúria a felülvizsgálati eljárás során tárgyalást nem tűzött ki, és a Pfv.4. sorszámú végzésében arról értesítette a feleket, hogy a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálja el, arról azonban nem értesítette a feleket, hogy az értesítést követően a felek 15 napon belül benyújtott közös kérelme alapján a Kúria a Veir. 21. § (3) és (4) bekezdése alapján jár el, és tárgyalást tart.
10. Az ítélet az indoklás [49] fejezetében rögzítette, hogy „a Pfv.4. sorszámú végzésében a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Veir.**) 29. § (2) bekezdése alapján értesítette a feleket, hogy a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálja el, és miután az ügyben tárgyalás kitűzésére még nem került sor, ezért a Veir. 29. § (3) bekezdése nem volt irányadó, figyelemmel az 1/2020. (IV.30.) PK vélemény 1. pontjában foglaltakra is. Minderre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.”
11. A Veir. vonatkozó rendelkezései szerint:

29. § (1) A fellebbezési és a felülvizsgálati eljárásokban a felek tárgyalás tartását nem kérhetik.

(2) A bíróság a fellebbezési és felülvizsgálati eljárásokban a korábbi kérelem alapján már kitűzött tárgyalások esetében is dönthet a tárgyaláson kívüli elbírálásról. A bíróság e döntéséről soron kívül értesíti a feleket.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérően a bíróság (2) bekezdés szerinti értesítését követően a felek 15 napon belül benyújtott közös kérelme alapján a bíróság a 21. § (3) és (4) bekezdése alapján jár el.
12. **2020. június 18. napján hatályba lépett a Vmt.,** amelynek értelmében:
13. **Vmt. 142. § (1)** Ha a 2020. március 31. napja és 2020. június 1. napja közötti időszakban a bíróság írásban figyelmeztette a feleket a tárgyalás berekesztésére, és a felek a bíróság felhívására a nyilatkozataikat megtették, vagy a megadott határidő alatt nyilatkozatot nem tettek, a bíróság az ítéletet tárgyaláson kívül hozza meg.

(2) Ha a 2020. március 31. napja és 2020. június 1. napja közötti időszakban a bíróság a Pp. hatálya alá tartozó peres eljárásokban az érdemi tárgyalást, az 1952-es Pp. hatálya alá tartozó perekben a tárgyalást még nem tűzte ki - ideértve azt az esetet is, ha a bíróság a személyes közreműködést igénylő eljárási cselekményt a 2020. március 31. napja és 2020. június 1. napja közötti időszakban tárgyaláson kívül nem tartotta lefolytathatónak, és ezért az eljárás megakadt -, valamint, ha az (1) bekezdés szerinti eljárásnak nincs helye, a bíróság az eljárást a tárgyalás kitűzésével folytatja.

143. § (1) A fellebbezési és felülvizsgálati eljárásban eljáró bíróság a továbbiakban is tárgyaláson kívül jár el, ha a 2020. március 31. napja és 2020. június 1. napja közötti időszakban értesítette a feleket a tárgyaláson kívüli elbírálásról.

(2) Ha a 2020. március 31. napja és 2020. június 1. napja közötti időszakban a bíróság által kiadott, a tárgyaláson kívüli elbírálásról szóló értesítését követően a felek az értesítés kiadásakor hatályos jogszabályi rendelkezések szerinti határidő alatt közös kérelemben kérték a tárgyalás megtartását, a bíróság kitűzi a tárgyalást.

Az Alaptörvény megsértett rendelkezései

14. **I. cikk (3)** Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.
15. **XVIII. cikk (1)** Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

A Vmt. 143. § (1) és (2) bekezdései alaptörvény-ellenességének okai

16. Az indítványozó – a felperesi kérelemre foglaltakra tekintettel – alappal feltételezte, hogy a felülvizsgálati eljárásban a Kúria tárgyalást fog kitűzni. A jelen ügyben a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme a tárgyalás mellőzése miatt az alapján tehát nem megítélhető, hogy arról az Indítványozó kétséget kizáró módon hallgatólagosan lemondott. Az Alkotmánybíróságnak ezért az eset összes körülményének figyelembevételével kell elbírálnia az I. cikk (3) bekezdésének és a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét.
17. A 2020. március 11-én kihirdetett veszélyhelyzet megszüntetéséről szóló 282/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet 1. §-a **a Kormány** az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdése alapján a 2020. március 11-én kihirdetett, a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet szerinti, az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt **veszélyhelyzetet 2020. 08. 18-i hatállyal megszüntette.**
18. **Az Ítélet meghozatala napján (2020. június 18. napján) hatályba lépett a Vmt., az Ítélet alapját tehát a Vmt. 143. § (1) és (2) bekezdései kellett volna, hogy képezzék, azonban Indítványozó álláspontja szerint ezen rendelkezések szükségtelenül és aránytalanul korlátozták az Indítványozó azon jogát, hogy a felülvizsgálati eljárásban tárgyalás tartására kerüljön sor.**
19. **Indítványozó ehelyütt hivatkozik a jelen panaszbeadvány II. fejezetében kifejtett alkotmányjogi elvekre, amelyek értelmében Indítványozó Alaptörvényben rögzített joga, hogy a jogait és kötelezettségeit a bíróság tárgyaláson bírálja el.**
20. A Vmt. fent idézett rendelkezései szerint a **jogalkotó kizárólag a fellebbezési és felülvizsgálati eljárások keretében történő tárgyalás tartását korlátozta, azt azonban jelentős mértékben.** Az ezeken kívüli valamennyi eljárási szakaszban – amennyiben korábban tárgyalás tartására nem került sor – a veszélyhelyzet megszűnését követően a bíróságoknak tárgyalást kellett tartaniuk.
21. Indítványozó álláspontja szerint **a jogalkotó szükségtelenül és aránytalanul korlátozta a felek tárgyaláshoz való jogát azon fellebbezési és felülvizsgálati eljárások során, amelyekben a veszélyhelyzetet megelőző szabályok alapján már tárgyalást kellett volna kitűzni, azonban sem tárgyalás kitűzésére sem ítélelhozatalra nem került sor a veszélyhelyzet ideje alatt.**
22. Indítványozó álláspontja szerint nincs és nem is volt alkotmányos indok arra, hogy a veszélyhelyzetet követően a fellebbezési és felülvizsgálati eljárásokban a tárgyalások ne kerüljenek megtartásra, abban az esetben, ha egyébként a veszélyhelyzetet megelőző szabályok alapján tárgyalást kellett volna tartani, de tárgyalást a veszélyhelyzet ideje alatt nem tűzött ki a bíróság, de az ügyben ítéletet sem hozott.

Összefoglalás

23. Indítványozó álláspontja szerint nem állt fenn olyan körülmény, amely alapján a felek tárgyaláshoz való joga alkotmányosan korlátozható lett volna akként, hogy a veszélyhelyzet elmúltát követően csak a veszélyhelyzet ideje alatt előterjesztett közös kérelmükre kell/lehet tárgyalást tartani olyan ügyben, amelyben a veszélyhelyzetet megelőző eljárási normák és perbeli nyilatkozatok alapján a Kúriának tárgyalást kellett volna tartania. Ebből eredően Indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésébe és a XVIII. cikk (1) bekezdésébe ütköznek a Vmt. 143. § (1) és (2) bekezdései.

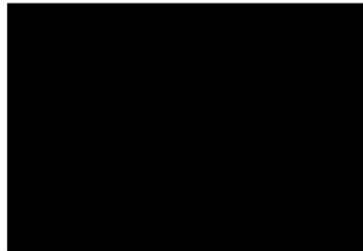
IV.

Hivatkozással az Abtv. 52. § (5) bekezdésére és az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB. Tü. határozat (továbbiakban: **Ügyrendi Határozat**) 56. § (1) bekezdésére, az Indítványozó ezúton kijelenti, hogy **nem járul hozzá a jelen alkotmányjogi panaszban foglalt személyes adatok nyilvánosságra hozatalához.**

Melléletek:

- I/1 – Indítványozó cégkivonata
- I/2 – ügyvédi meghatalmazás
- I/3 – a Kúria Pfv.V 20.953/2019/6. számon hozott ítélete
- I/4 – az első fokú eljárás során az Indítványozó által benyújtott 2018. 08.28-én kelt beadvány
- I/5 – Indítványozó fellebbezési ellenkérelme
- I/6 – Indítványozó felülvizsgálati ellenkérelme
- I/7 – a Kúria Pfv.V.20.953/2019/4. sorszámú végzése

Budapest, 2020. október 30.

Maklárý és Társa Ügyvédi Iroda
dr. Maklárý Zoltán ügyvéd

